

emé sa maire, / trasién, de tèms en tèms, un senglut rau(c) e sourd», *Mreio* (trad. «sanglot», XII, 44 3).

Ara bé a aquesta forma fa eco la nostra dialectal de Ribagorça, on tota GL passa a gl, i després la g s'elimina (cf. GLERA, ESGLÉSIA > *lèra, lèzia*): Benavarri (BDC VII, 78), Senterada i Tamarit (*AlcM*); i a Benasc «hipo: fóte-la un surt ta que se le passe el sanlluc» (Ferraz, 76). Fins per al 'singlot' resta *senglot* a l'Alguer (BDLC XIII, 268), *sanglót* a les Borges (BDLC VI, 37), però *singlót* a tots els pobles de Cardós i V. Ferrera (1932-4). En els parlars del Migjorn es propagà una forma amb la s palatalitzada: que, en part, deu venir del contacte amb *z*, en aquesta variant, i en part pogué néixer d'una formació verbal en EX: car ja hem vist *exanglotar* en les eds. de 1530 i 1531 de JRoig. D'aquí *axinglót* 'singlot' a Tort. (BDC III, 83); *ixanglot* a CastPna (*AlcM*, s. v.); «repressió tant fonda i ardorosa / se fon tota en *xanglots* i abundant plor», maestr. (GaGirona, *Seidia*, 174).

Més al S., els fets s'enreden un poc amb una complicació: confusió amb *singlò, se-*, de raim [SENGLES]: «*sanglòt* lo sigui *çanglòt*»: hipo; *sanglòt de raim*: gajo de uvas», CROs (1764, p. 133; Sanelo, 7, 92); «*çanglòt*: hipo», Lamarca; mentre que Valor-Giner donen *xinglot* (1950-5). També eiv. «*xinglot*: hipo (PzCabr.)». Aquesta superposició amb el *singlò* de raim, ha fet que en alguna part del val. aparegui també una forma en -ó amb el sentit humà: «a la vellea tot són *sanglóns*», segurament 'sospir, plor', en el monerí *Canyis* (*Canyissaes*, 15); i en donar Griera *sanglò* com a val., també deu ser del Migdia (notes heretades de Barnils, suposo).

En el *singlot* de l'argot barceloní, significat 'molla d'un ganivet' (BDC VII, 59), deu venir del garranyic que fa el «xuri de tres *singlots*» etc., en desplegar tals coltells

DERIV : *Sanglotament* [S xv, mall, DAg]. *Sanglotejar*: encara que se li han descabdellat menys la variant amb *z* i l'acc. inspiratòria, també es troba usat de totes les maneres [c. 1405]: «gemega ab los qui gemeguen, *sangloteja* ab los qui *sanglotejen*», Ant. Canals; «e no era algú per poc o gran que fos, en la cambra hon lo dit Sr Rey jahia malalt, que no *sanglotejàs* e ploràs», MCarbonell, fi S xv (*CoDoACA* xxvii, 175), «vers l'esbart de ses filles, les Plèyades, volà, / dret als aurífics porxes endomassats de l'alba / --- / *sanglotejant*, les altres aguantan la coloma, / amunt, amunt, tant d'hora pujar-se'ls-en al cel / ---», *Atl* 1877-8, x, 18a Però el DTò acull aquest verb el 1670 amb el sentit «*sanglotejar* o sustar: singultire» (i MAgustí, *AlcM*). *Sangloteig, si-*: «No sé qué me li ha donat!... lo meu noy no és lo meu noy. —. Y esclatà en un plor tan ferm y sostingut, que 'l *singloteig* l'ennuegava», Pons Mass (*Colla del Carrer* xiv, 199). «Plau me la Nàide que en les recondites / verdors ombrívols aboca / l'àmfota, / amb notes trèmules de flauta idíllica / i *singloteig* de tórtora», Costa (*Horac* v, 1d).

¿Hi ha un *sanglotar* o *sing-* especialment aplicat a l'aigua, i, en relació amb això, un val. *sangolejar*? No fóra prudent d'afirmar tant ni de negar-ho tot, com

ho podria fer un que es reclogués en els coneixements comuns en l'ambient del català central. «DAVANT LES CASCATES DE TÍBUR. Salten rugint a l'esglaiat abisme / formes incertes de vivent escuma: / nàides folles de furor poètic / --- / Tendrà elegia modulà Tibullus / vers on eixa aigua *sanglotant* reposa, / i entre els poetes passà aquí Mecenas / dies olímpics», Costa (*Horac*. VI, 10b) ¿Hi ha aquí simplement la idea del *glo-glo* de l'aigua comparat amb la del plor glopejant de llàgrimes, o la del moviment que se sorolla?

Bé pot ser no gaire més que allò, en l'embolcall de belles metàfores, com la del *singloteig* de la tórtora. I en tot cas aquí restem lluny de l'ambient del val. *sangolejar* 'balancejar-se'. Dubtem que *AlcM* vagi bé en assegurar que hi ha una acc. § 3 de *sanglotar* (SINGULTARE): «fer un líquid remor repetida --- a causa d'un moviment lateral», més que més citant-s'hi com a autoritat una de tan flaca i tan poc fidedigna com la retòrica subalterna i llibresca de Mossèn Llorenç Ribet. Tanmateix és veritat que el DAg diu també que *singlotar* té l'acc. «fer bombolles, amb el moviment, l'aigua o qualsevol líquid, en un recipient»; res no hi ha en DFgra ni DAmen, si bé ja valen un poc més els mots de Galmés, de la gerra «fent *singlotar* l'aygua sobrera».

No en queda lluny l'ús de *sangolejar* en el bon val. de Carles Salvador: «l'esquellerim que *sangoleja* pengim-penjam» i d'un gall que «està ja mig mort pels *sangoleigs* i els colps» (cites d'*AlcM*), i jo mateix vaig oir *sangolejár* 'sorollar-se (un líquid)' a Carcaixent (Soler Estruch, de parlar ben raçat); «*çangolejar* 'zangolotejar; tambalejar; *çang-* les coses líquides: bazucarlal', Escrig 1851.

Els matisos no manquen de cert element comú, però són ben diferents; sense comptar que aquí la manca de -T- ens aparta de la família de SINGULTUS (i variants SUBGLUTTIRE etc.). En canvi tot ens condueix a unir-ho amb el cast. *zangolotear* «moverse ciertas cosas por estar flojas o mal encajadas», «moverse una persona de una parte a otra sin concierto ni propósito» [DAut], amb variants en *s-* i en *ch-* a Xile i Costa Rica; més que més, havent-hi variants formatives, *zangotear* en Quevedo, i tota la família del cast. ZÁNGANO 'camallarg, deixat etc.', port *zângão*, cast. dial. *zangandon go, zangarullón* etc.: formacions d'arrel expressiva a base del bamboleig relaxat. En conclusió, crec que això últim i el val. *sangolejar* res no tenen a veure amb la família de SINGULTUS, i no gaire amb els usos figurats del mall. *sanglotar, singl-*, particularment en Costa. Si bé em sembla que, en el desenrotllament dels usos mallorquins, hi ha hagut alguna col·laboració d'aqueixa arrel expressiva sud-hispànica

Sangnar, sangna, sangnós, sangnua, V sang Sangoleig, sangolejar, V. sanglotar (fi) *Sangonar, sangonària, sangonejar, sangonella, sangonent, sangonentejar, sangonera, sangonós, sangós, sangot(a), sangotera, sangprès, sangraltat, V. sang Sangra, V. sanga Sangrador, V. sang Sangrantana, -anot, V. sargantana Sangrar, sangrell, sangrent, -enta, sangresola, san-*